

Economia României

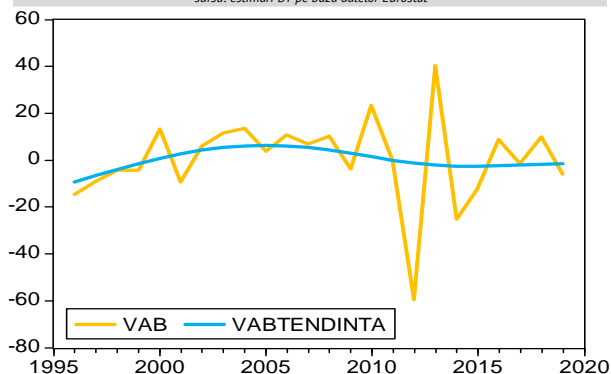
29 iulie 2021

Perspectivă de evoluție peste potențial pentru calculatoare, produse electronice și optice

- Ramură tradițională a economiei României industria calculatoarelor, produselor electronice și optice s-a confruntat cu ample transformări pe parcursul ultimelor decenii, determinate de tranziția de la economia de stat la economia de piață și integrarea în circuitele economice europene și mondiale.
- Estimările econometrice elaborate (și evidențiate în primul grafic din partea dreaptă) indică faptul că VAB-ul (valoarea adăugată brută) din această ramură a economiei a evoluat la un ritm ușor sub potențial înainte de incidența crizei sanitare.
- De asemenea, componenta structurală a VAB-ului din această industrie s-a poziționat pe o traiectorie ușor ascendentă în ultima parte a ciclului economic post-criză, în 2019 fiind înregistrată cea mai bună evoluție din anul 2012.
- Conform datelor Eurostat ponderea VAB-ului din ramura calculatoare, produse electronice și optice în PIB s-a situat la un nivel de 0,5% în România în anul 2019, inferior celui consemnat în Zona Euro (principalul partener economic) (0,6%), după cum se poate observa în al doilea grafic din partea dreaptă.
- În perioada 1995-2019 ponderea VAB-ului din industria calculatoarelor, produselor electronice și optice în PIB a înregistrat un nivel mediu de 0,8% în România, sub cel din Zona Euro (0,9%), după cum se poate observa în al doilea grafic alăturat.
- Subliniem faptul că VAB-ul din fabricarea calculatoarelor, produselor electronice și optice din România a scăzut cu o dinamică medie anuală de 1,8% în perioada 1995-2019, evoluție în divergență față de cea înregistrată în Zona Euro (avans cu o rată medie anuală de 5%), aspect evidențiat în ultimul grafic din partea dreaptă.
- Totodată, atragem atenția cu privire la evoluția divergentă dintre dinamica VAB-ului în această ramură a industriei prelucrătoare și evoluția PIB-ului României în perioada 1995-2019 (scădere cu o rată medie anuală de 1,8% vs. creștere cu un ritm mediu anual de 3,1%).
- Analiza fundamentală elaborată exprimă faptul că dinamica VAB-ului din această ramură a industriei prelucrătoare este dependentă de o serie de factori:
 1. climatul investițional din România și Zona Euro;
 2. stadiul procesului de dezvoltare din economie (măsurat prin indicatorul PIB/locuitor);
 3. evoluția indicelui Philadelphia semiconductorilor, un barometru pentru această ramură a economiei la nivel mondial;
 4. nivelul costului real de finanțare;
 5. viteza procesului de digitalizare din sfera economiei interne (pentru care am utilizat componenta tendință estimată la nivelul VAB-ului din ramura IT&C).

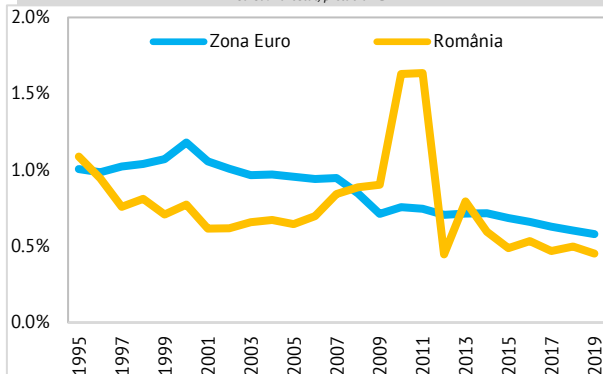
Industria calculatoare, produse electronice și optice – VAB vs. tendința (% an/an)

sursa: estimări BT pe baza datelor Eurostat

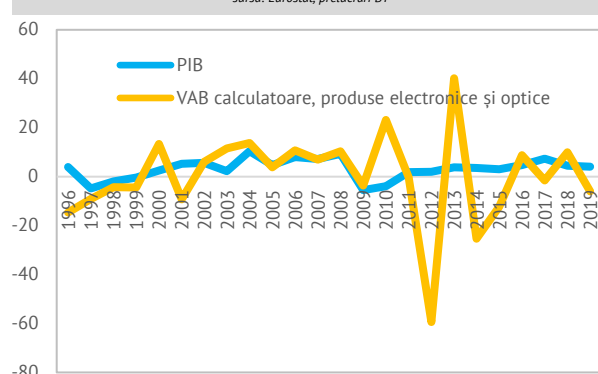
VAB în industria calculatoare, produse electronice și optice (% PIB)

sursa: Eurostat, prelucrări BT

VAB industria calculatoare, produse electronice și optice vs. PIB (% an/an)

sursa: Eurostat, prelucrări BT

- Atragem atenția cu privire la faptul că această ramură a industriei prelucrătoare a avut o contribuție favorabilă la soldul balanței comerciale cu bunuri a României în cadrul ciclului economic post-criză, aspect evidențiat în primul grafic alăturat.
- Astfel, conform Eurostat exporturile companiilor din această ramură a economiei au crescut cu un ritm mediu anual de 10% în perioada 2012-2019, la 2,2 miliarde EUR.
- Importurile companiilor din această ramură a economiei s-au majorat cu o dinamică medie anuală de 7,2% între 2012 și 2019, la 1,7 miliarde EUR.
- Soldul balanței comerciale pentru companiile din această ramură a industriei a crescut cu o rată medie anuală de 33,5% între 2012 și 2019, la 0,5 miliarde EUR.
- Între 2012-2019 exporturile, importurile și soldul comercial pentru companiile din industria calculatoare, produse electronice și optice au consemnat niveluri cumulate de 12,8 miliarde EUR, 11,3 miliarde EUR, respectiv 1,5 miliarde EUR.
- Subliniem faptul că această ramură a economiei a prezentat rezistență la incidența pandemiei coronavirus și consecințele acestui șoc sanitar la nivel mondial fără precedent în ultimul secol, aspect evidențiat în al doilea grafic din partea dreaptă.
- Astfel, producția în această ramură a scăzut cu doar 0,7% an/an în anul pandemic 2020, evoluție mult mai bună comparativ cu cea înregistrată de industria internă.
- De asemenea, la cinci luni din 2021 producția s-a majorat cu 17% an/an, după cum se poate observa în al doilea grafic din partea dreaptă.
- Nu în ultimul rând, datele Institutului Național de Statistică (INS) indică creșterea investițiilor nete în această ramură a industriei prelucrătoare cu un ritm mediu anual de 6,2% în perioada 2008-2019, la 0,67 miliarde RON, după cum se poate observa în al treilea grafic alăturat.

- În scenariul central realizat prin utilizarea datelor Eurostat și a modelelor ARIMA ne așteptăm la creșterea VAB-ului din această ramură a economiei cu o rată medie anuală de 3,8% în intervalul 2020-2025, perspectivă susținută de o serie de factori: premisele de accelerare pentru procesul de digitalizare din economie (mai ales după incidența crizei sanitare), susținute inclusiv de programele lansate de Uniunea Europeană în anul 2020 (Next Generation) (mai ales că România se poziționează printre ultimele țări la nivelul UE din perspectiva indicelui societății și economiei digitale – după cum se poate observa în ultimul grafic); semnalele pozitive pentru evoluția investițiilor productive (cele mai recente prognoze BT indică creșteri cu ritmuri anuale de 11,2% în 2021, 9,9% în 2022 și 6% în 2023); premisele foarte bune pentru evoluția proceselor de dezvoltare și convergență economică europeană din România în acest deceniu.

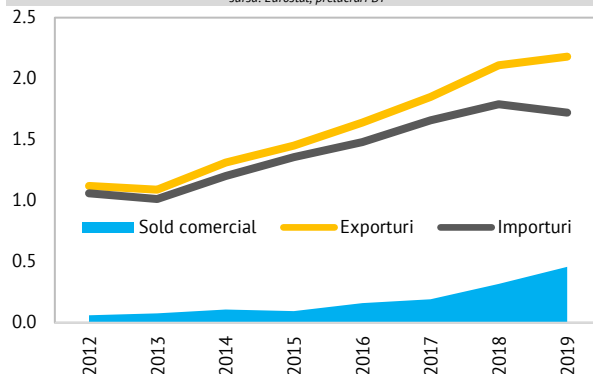
- La finalul acestui raport atragem atenția cu privire la provocările și riscurile la adresa evoluției VAB-ului în această ramură a economiei pe termen scurt și mediu: viteza procesului de digitalizare, dependentă și de reforma administrației publice; funcționarea eficientă a lanțurilor de producție (mai ales în contextul impactului pandemiei și consecințelor acestui șoc fără precedent); automatizarea proceselor și diversificarea lanțurilor de producție pentru a evita noi distorsiuni pe viitor; ponderea ridicată a componentelor contrafăcute, cu impact nefavorabil pentru dinamica productivității și reputației; disputele comerciale între principalele blocuri economice ale lumii; durata și intensitatea crizei sanitare; evoluția percepției de risc pe piețele financiare internaționale, cu implicații pentru dinamica investițiilor productive; mix-ul de politici economice pe plan intern în general și viteza reformelor structurale în special, cu impact la nivelul ritmului digitalizării și implementării programelor lansate de Uniunea Europeană în 2020 (Next Generation și cadrul financiar multianual 2021-2027).

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania
research@bancatransilvania.ro

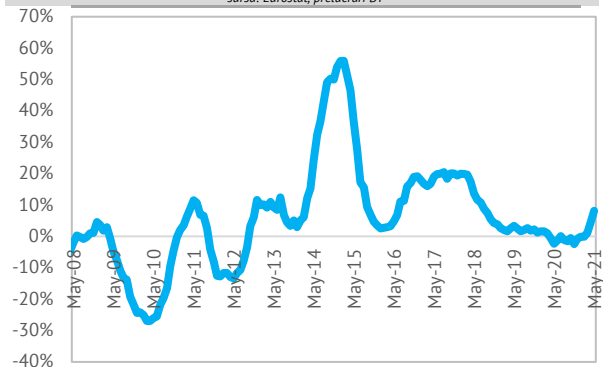
Exporturi, importuri industria calculatoare, produse electronice și optice (miliarde EUR)

sursa: Eurostat, prelucrări BT

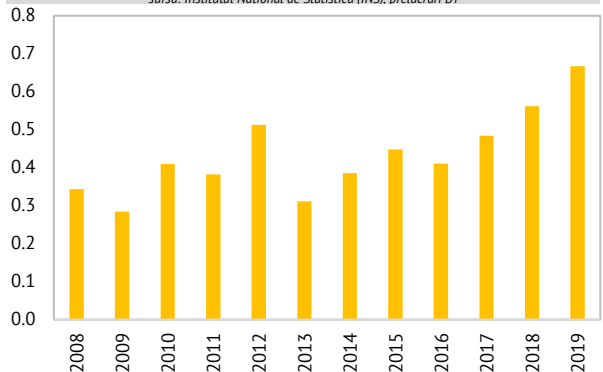
Producția în industria calculatoare, produse electronice și optice (MA12, an/an)

sursa: Eurostat, prelucrări BT

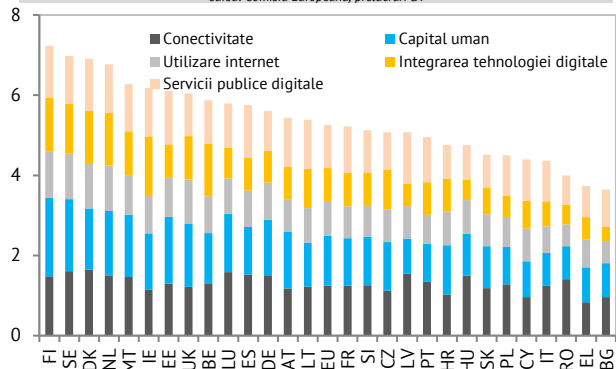
Investiții industria calculatoare, produse electronice și optice (miliarde RON)

sursa: Institutul Național de Statistică (INS), prelucrări BT

Indicele economiei și societății digitale

sursa: Comisia Europeană, prelucrări BT

Acest raport este publicat în România de Banca Transilvania/subsidiarele sale, o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate consolidat de Banca Națională a României (BNR) și Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF). Rapoartele de analiză emise de Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă apărării unor servicii sau activități de investiții. Orice persoană care înțelege să folosească aceste rapoarte de analiză în procesul de luare a deciziilor de investiții, precum și folosirea acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții își asumă în mod expres toate riscurile aferente, Banca Transilvania neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție care ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Cu alte cuvinte, analizele publicate de Banca Transilvania sau oricare dintre subsidiarele sale nu trebuie interpretate ca: a) Ofertă de vânzare/subscriere sau orice alt serviciu sau activitate de investiții cu privire la instrumente financiare menționate în rapoarte; b) Element de reclamă pentru instrumentele financiare menționate în rapoarte. Pentru a evita orice confuzie, persoanele care se abonează prin introducerea e-mailului pe [BT Research](#) în vederea abonării la aceste rapoarte nu sunt considerate ca fiind clienți ai Băncii Transilvania și/sau ai subsidiarelor sale, iar abonarea nu reprezintă un contract de orice natură (inclusiv de prestare de servicii financiare). În acest sens subliniem că Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale nu solicită informații de natura datelor cu caracter personal de la persoanele menționate mai sus, în afara e-mail-ului care va fi folosit pentru comunicarea acestor rapoarte.

Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere cum ar fi: institute de statistică, Bănci Centrale, agenții financiare & organizații interne și internaționale etc. Lista menționată nu este exhaustivă, Banca Transilvania având dreptul să modifice în orice moment și fără un preaviz prealabil sursele publice utilizate. Atragem însă atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Rapoartele emise pot să nu coincidă cu poziția tuturor societăților din Grupul Financiar Banca Transilvania. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză nu conțin și/sau nu sunt fundamentate pe date care pot să fie considerate informații privilegiate în sensul legii aplicabile, Banca Transilvania respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață.

Atragem atenția cu privire la faptul că rapoartele de analiză prezente nu sunt servicii sau activități de investiții în sensul pachetului legislativ european Mifid II/Mifir, astfel încât subliniem că persoanele care folosesc informațiile din prezentele rapoarte nu beneficiază de protecția oferită de cadrul de reglementare menționat mai sus, fiind singurii răspunzători pentru orice potențial prejudiciu rezultat din utilizarea acestei informații. Rapoartele de analiză ale Băncii Transilvania sau ale subsidiarelor sale ar putea fi nepotrivite pentru unii investitori (în funcție de situația financiară, orizontul și obiectivele investiționale). Subliniem că rapoartele de analiză nu reprezintă recomandări individuale și/sau personalizate unei anumite persoane sau grup de persoane de orice natură. Aceste rapoarte nu au fost emise la solicitarea unei terțe părți față de Banca Transilvania și/sau în legătură cu realizarea uneia sau mai multor tranzacții cu instrumente financiare. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociate factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Rapoartele de analiză emise pot fi modificate oricând fără o notificare prealabilă, Banca Transilvania și/sau subsidiarele sale rezervându-și dreptul de a întrerupe publicarea fără aviz prealabil. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Banca Transilvania, angajații sau colaboratorii săi sau ai subsidiarelor sale pot avea expunere pe orice instrument financiar analizat în raport. Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar prin menționarea sursei.

Arhiva rapoartelor de analiză emise de Banca Transilvania/subsidiarele sale poate fi consultată accesând [BT Research](#).